# Textilní návrhář (kód: 31-036-M)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu
**Skupina oborů:** Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
**Týká se povolání:** Textilní návrhář
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 4

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Navrhování a vytváření nových desénů | 4 |
| Prezentace desénové kolekce | 4 |
| Orientace v módních trendech | 4 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 21.08.2019 do: 20.10.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Navrhování a vytváření nových desénů

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Zobrazit technikou kresby tužkou jednu z přírodnin podle předlohy | Praktické předvedení |
| b) Sestavit tři sytostně odlišné barevné řady z pěti barev tak, aby každá barevná řada (barevná variace) a řady mezi sebou tvořily vyvážený celek | Praktické předvedení s ústním vysvětlením |
| c) Vytvořit návrh panelového vzoru (výtvarnou kompozici do určeného formátu) nebo metrážový vzor (zraportovaný, opakovaný a navazující do všech stran) s květinovými, geometrickými či abstraktními motivy | Praktické předvedení s ústním vysvětlením |
| d) Předvést základní orientaci v textilních materiálech, tkaninách a principech jejich vzorování (tisk šablonový, rotační i digitální, vytkávané vzory žakárské, listovkové) | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Prezentace desénové kolekce

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat mechanismus přípravy a tvorby desénové kolekce | Ústní ověření |
| b) Prezentovat tři barevné řady (variace) návrhu panelového vzoru nebo navazujícího opakujícího se vzoru s květinovým nebo geometrickým motivem | Praktické předvedení |
| c) Vybrat a porovnat 3 různé odstíny zelené a 3 různé odstíny červené barvy z barevnice PANTONE nebo barevnice přízí co nejblíže barevným předlohám s ohledem na jemné nuance zelených a červených barev | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Orientace v módních trendech

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Rozpoznat základní umělecké slohy zobrazené na reprodukci obrazu nebo skice nebo fotografii: 5 ukázek z období do konce 19. století, 5 ukázek z období 20. století | Praktické předvedení s ústním vysvětlením |
| b) Vyjmenovat alespoň tři národní a/nebo mezinárodní veletrhy, na kterých je možné se seznámit se současnými módními trendy v oděvním nebo bytovém textilu | Ústní ověření |
| c) Vyjmenovat alespoň tři české či jiné webové stránky, ve kterých lze získat informace o současných módních trendech v oděvním a bytovém textilu | Ústní ověření |
| d) Rozpoznat základní výtvarné techniky na pěti předložených reprodukcích nebo fotografiích výtvarných děl | Praktické předvedení s ústním vysvětlením |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Na začátku zkoušky je nutné z důvodu ověření barvocitu uchazeče zařadit porovnání a vybrání odstínů z barevnice PANTONE nebo barevnice přízí co nejblíže předlohám s ohledem na jemné nuance zelených a červených barev.

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat povolání v určitém úseku navrhování textilních vzorů. Zkoušející připraví modelové situace v návaznosti na ověřované kompetence. Při ověřování splnění kritérií hodnocení bude sledována invence, celková kvalita vypracování a provedení návrhů a prezentace.

Formu zpracování návrhu si zvolí uchazeč po dohodě s autorizovanou osobou, minimálně 1 měsíc před zkouškou; bude se jednat o zpracování návrhu ručně, nebo v grafickém programu autorizované osoby na PC autorizované osoby, nebo v grafickém programu uchazeče na PC uchazeče. Pokud bude při zpracování návrhu použit grafický SW autorizované osoby, umožní autorizovaná osoba uchazeči se s ním seznámit v předstihu minimálně 1 měsíc před zkouškou.

Odborná kompetence Navrhování a vytváření nových desénů:

Pro ověření kritéria hodnocení a) zkoušející připraví bílou čtvrtku formátu A3, obyčejné tužky tří tvrdostí, ořezávátko na tužky, gumu, čtyři přírodniny z každé skupiny: nerost, list, květina, a předloží je uchazeči. Uchazeč si vybere jednu z těchto přírodnin a nakreslí přírodninu černou tužkou na bílou čtvrtku.

Pro ověření kritéria hodnocení b) bude jedna výchozí barva základní řady zadána autorizovanou osobou. Zkoušející připraví barevnici Pantone s odtržitelnými částmi nebo vzorky obarvených přízí nebo vzorky obarvených textilií nebo vzorky potištěných (obarvených) textilií, z nichž uchazeč vytvoří barevné řady (variace). U potištěných (obarvených) textilií uchazeč vystříhá vhodné barvy z textilie. Uchazeč může rovněž použít k vytvoření barevných řad temperové a/nebo akvarelové barvy a malbu barvou na papír. Zkoušející vyzve uchazeče, aby ústně zdůvodnil volbu barev a jejich vzájemné souvislosti.

Ověření kritéria hodnocení c): Uchazeč může vytvořit návrh panelového vzoru nebo návrh metrážového vzoru buď ručně (barvy, štětce, papír, lepidlo, atd.), nebo může vytvořit vzor na PC. Pokud se uchazeč rozhodne pro vytvoření návrhu vzoru ručně, tak pro ověření kritéria hodnocení c) zkoušející připraví čtyři bílé čtvrtky formátu A0, nůžky, kancelářské lepidlo, lepicí pásku, temperové a akvarelové barvy, štětce, misky, vodu, klůcek textilie na utírání štětců. Uchazeč se rozhodne pro formát návrhu vzoru. Buď pro panelový vzor, který bude mít formát 50 x 100 cm, nebo pro průběžný vzor, který bude mít délkový raport 64 cm + 10 cm, stranový raport 32 cm, šířku 144 cm. Uchazeč si nastříhá a slepí čtvrtky podle zvoleného typu vzoru. Dále se uchazeč rozhodne pro jednu ze tří barevných variací sestavených při ověřování kritéria hodnocení b) a vytvoří vzor. K vytvoření vzoru použije temperové a/nebo akvarelové barvy, techniku malby barvou či barevnou kresbu na papír a vypracuje tento vzor ve třech barevných variantách, které vycházejí z barevných řad, navržených uchazečem. Po dokončení vzoru zkoušející vyzve uchazeče, aby ústně popsal základní filozofii desénu a vztah ke zvolené barevné variaci.

Odborná kompetence Prezentace desénové kolekce: Pro ověření kritéria hodnocení a) zkoušející vyzve uchazeče, aby popsal mechanismus přípravy a tvorby desénové kolekce v textilní společnosti. Zkoušející klade doplňující dotazy. Pro ověření kritéria hodnocení b) zkoušející vyzve uchazeče, aby mu předvedl, jak bude prezentovat svoji desénovou kolekci obchodnímu partnerovi a jak ho přesvědčí o správnosti volby barev a vzoru vytvořeného při ověřování odborné kompetence Navrhování a vytváření nových desénů, podle kritéria hodnocení c).

Odborná kompetence Orientace v módních trendech: Pro ověření kritéria hodnocení a) zkoušející postupně předloží uchazeči (na reprodukci obrazu nebo skici nebo fotografii) 5 ukázek odpovídajících základním uměleckým slohům z období do konce 19. století a 5 ukázek odpovídajících základním uměleckým slohům z období 20. století. Úkolem uchazeče je rozpoznat sloh. Při ověřování kritéria hodnocení d) zkoušející předloží uchazeči postupně pět reprodukcí nebo fotografií výtvarných děl. Úkolem uchazeče je rozpoznat a správně pojmenovat zvolenou základní výtvarnou techniku.

## Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

## Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

## Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tento požadavek:

Vysokoškolské vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na oblast textilního výtvarnictví a alespoň 5 let odborné praxe jako textilní návrhář nebo ve funkci učitele odborných předmětů textilního návrhářství.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Zkouška probíhá v uzavřené místnostmi s okny, za denního světla, s možností umělého osvětlení, s pokojovou teplotou a vlhkostí odpovídající předpisům BOZP a PO. K dispozici jsou dva stoly (min. 2 x 2 m) a židle. V blízkosti zkušební místnosti je sociální zařízení s tekoucí vodou a umyvadlem.

- Minimálně 5 příkladů výtvarných technik a minimálně 5 příkladů uměleckých slohů (knihy, časopisy, fotografie)
- Bílé čtvrtky A3 (4 ks), A0 (4 ks), skicák
- Grafické tužky tří tvrdostí, ořezávátko na tužky, guma
- Čtyři přírodniny z každé skupiny: nerost, list, květina
- Barevnice PANTONE TPX s odtržitelnými částmi nebo vějířovitá
- Vzorky obarvených přízí (minimálně 10 vzorků) nebo vzorky potištěných textilií (minimálně 10 vzorků) nebo vzorky obarvených textilií (minimálně 10 vzorků)
- Nůžky, kancelářské lepidlo, lepicí páska
- Temperové barvy, akvarelové barvy, štětce
- Misky na barvy, misky na vodu, klůcek tkaniny na vytírání štětců
- Černobílá kopírka formátu A3, kancelářský papír bílý A4
- PC s grafickým hardware a software

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

## Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

## Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
VEBA, a. s., Broumov
INTERES21, spol. s r. o., Broumov
Bc. Kateřina Hornychová Baliharová, textilní výtvarnice, 544 51 Doubravice, OSVČ
Hybler Textil, s. r. o. Semily